

АНАЛІЗ

результатів навчально-виховної та методичної роботи дошкільних груп КЗ ЗСЗШ «Джерело» ЗОР за 2021 – 2022 н. р.

У школи-інтернаті «Джерело» 7 дошкільних груп. З них 2 групи дітей раннього віку ОРА (16 осіб). 2 дошкільні групи дітей мають проблеми ортопедичного напрямлення (27 дітей), 1 група дітей з інтелектуальними порушеннями (Синдром Дауна) – 4 дітей, 2 групи (11 дітей) з порушеннями слуху. Режим роботи дошкільних груп з 07.00 – 19.00, діти-інваліди старших дошкільних груп – цілодобово. Протягом навчального року дошкільні групи відвідувало 58 дітей. Всі 7 груп укомплектовані згідно програмових та санітарно-гігієнічних вимог. У користуванні дошкільники мають музичну залу, 3 ігрових майданчика і 2 павільйони у зеленій зоні.

Під час освітнього процесу реалізуються змістовні частини інваріантної та варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами:

1. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. керівник О.В. Огнев'юк : Київ, 2020р, лист МОН від 23.07. 20 № 1/11-4960.
2. Програма розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями слуху (глухі, зі зниженим слухом, з кохлеарними імплантами) / За редакцією К.В. Луцько, лист МОН від 15.07.2019 № 1/11-6421;
3. Програма розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату / За редакцією Шевцова А. Г., лист МОН від 05.12.2012 №1/11-18795;
4. Програма розвитку дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю /Авторський колектив: Дуброва І.М., Лощених В.П., Шмалько Л.П., Королько Н.І., Василевська О.О., Гладченко І.В., Блеч Г.О., Трикоз С.В., лист МОН від 12.04.2013 № 1/11-6940;
5. Програма розвитку дітей дошкільного віку з синдромом Дауна «Діти сонця»: для використання в закладах дошкільної освіти/ Авторський колектив: А. С. Москальова, Я. Я. Чезлова, О. В. Голубєва , М. О. Кустош. – Вінниця, 2020. Схвалено на засіданнях науково-методичних рад: Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» (протокол №7 від 16.12.19), Національна академія педагогічних наук України Державний заклад вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (протокол №4 від 10.10.2019).

Упродовж 2021 – 2022 н. р. педагоги дошкільних груп продовжили працювати над проблемою: «Організаційно-педагогічні умови модифікації корекційно-реабілітаційного простору спеціального освітнього закладу», сумісно зі школою. Цю проблему колектив дошкільних груп вирішував, поставивши перед собою такі пріоритетні завдання:

1. Розпочати роботу з формування математичної компетенції дітей дошкільного віку шляхом впровадження сучасних підходів до логіко-математичного розвитку дошкільників в процесі розумово-пізнавальної діяльності.
2. Продовжити формування початкових економічних уявлень у дітей в процесі інтеграції в різні види діяльності.

Основні шляхи вирішення цієї проблеми:

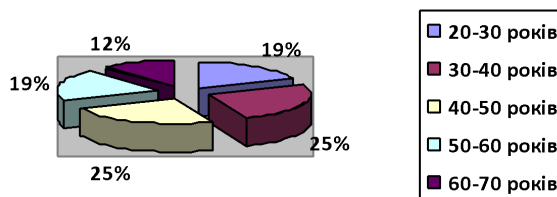
1. Рекомендації вихователям:

- Розвиток емоційно-вольової сфери вихованців з основними освітніми потребами.
 - «Прогулянки в дитячому садку: методичні засади»
2. На допомогу вихователям:
 - Виготовлення мнемотаблиць «Школа бережливості»
 - Стимульні ситуації для сталої поведінки (добірка).
 - Тематичний план щодо організації роботи з піском.
 3. Пам'ятка для вихователів «Як працювати з дітьми раннього віку: коротко і по суті»
 4. Пам'ятки для батьків та педагогів «Ваша дитини не краща і не гірша, вона інша»

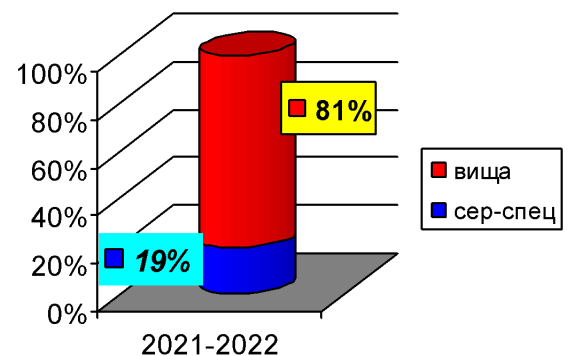
Склад педагогічного колективу: 11 вихователів, спеціалісти: 3 вчителі – дефектолога, 1 музичний керівник; с дітьми займається практичний психолог і логопед дошкільних груп. Сьогодні вакантними залишається 3 посади вихователя.

Педагогічними працівниками дошкільне відділення укомплектовано на 83 %.

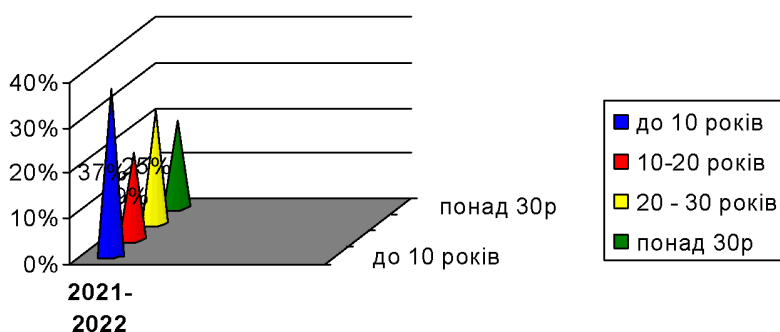
Віковий склад педпрацівників ЗДО

Рівень освіти педкадрів ЗДО

Стаж педагогічної діяльності педпрацівників ЗДО

Створенні умови для професійного розвитку педагогів та їх мотивації до самоосвітньої діяльності. Основним орієнтиром роботи з кадрами є формування творчої індивідуальності педагогів. Педагоги дошкільних груп мають можливість прослуховувати вебінари, онлайн - семінари, приймати участь у методичних об'єднаннях міста, області, школи, ознайомитися з педагогічними новинками на педагогічних годинах дошкільних груп щосередини. Для того щоб педагоги засвоювали інформацію, оволодівали практичними навичками роботи найбільш ефективним методом продовжує залишатися відвідування занять колег та показ власних занять. Виготовлення дидактичних посібників власноруч, участь в семінарах-практикумах дошкільних груп, конкурсах-оглядах груп сприяла зростанню фахової майстерності педагогів дошкільників.

Методична робота з педагогічними кадрами в 2021-2022 навчальному році була виконана на 80 %. У зв'язку з пандемією та воєнним станом запланована конференція з батьками і педрада дошкільних груп була проведена у формі он-лайн консультацій та музична казка з дітьми дошкільних груп та показові заняття вихователів Діденко Л.В. та Зварич А.В. перенесені на наступний рік.

Педагоги дошкільних груп продовжують систематично наповнювати новою цікавою інформацією блог ЗДО, постійно приймали участь в челленжах та ділитися фото і відеоматеріалами проведених занять, заходів з дітьми у соціальній мережі Facebook на сторінці школи-інтернату «Джерело».

Освітня діяльність в дошкільних групах освітнього закладу в умовах воєнного стану організована відповідно до нормативно-правової бази в умовах воєнного стану в Україні:

- Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX;
- Лист МОН № 1/3475-22 від 17.03.2022 «Про зарахування до закладів дошкільної освіти дітей із числа внутрішньо переміщених осіб».
- Лист МОН № 1/3737-22 від 29.03.2022. «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану»
- Лист МОН № 1/3371-22 від 06.03.2022 «Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій».
- Базовий компонент дошкільної освіти (2021), як стандарт дошкільної освіти, є актуальним у будь-який час.

В умовах воєнного стану в країні дошкільні групи школи-інтернату «Джерело» організовували освітній процес дистанційно, консультували батьків в групах Viber, отримати інформацію та проконсультуватися можливо було у вчителя-дефектолога (<https://newinlogo.blogspot.com/2020/12/>) та психолога (<https://natali-goncharova.blogspot.com/?m=1>) дошкільних груп. Педагоги використовували

- публікації психолого-педагогічного та методичного спрямування, зокрема на сайті МОН «Сучасне дошкілля під крилами захисту» у Telegram-каналі «Підтримай дитину» (<https://t.me/pidtrumaidutuny>).
- Добирали практичні завдання для дітей своєї вікової групи, використовуючи сайти:
 - платформа «Розвиток дитини». Практичні завдання для всебічного розвитку дітей <https://childdevelop.com.ua/>,
 - безкоштовні розмальовки на тему «Правила гігієни» <https://mamabook.com.ua/bezkoshtovni-rozmalyovku-gigiena-10/>,
 - ігри для зняття стресу у дітей <https://dytyna.blog/igry-dlya-znyattyastresu-u-ditej/> тощо.

- Пропонували батькам та дітям Мультики, книги, казки, що допоможуть відволікти дітей під час перебування в укритті <https://dytyna.blog/multyky-knygy-kazky-shhodopomozhut-vidvolikty-ditej-pid-chas-per-ebuvannya-v-ukrytti/>, аудіоказки українською <https://audiokazky.in.ua/>, журнал для дошкільнят і молодших школярів «Джміль» (цікаві бесіди, вірші, приказки, оповідки, нетрадиційні техніки образотворчості, досліди в домашніх умовах, комікси, електронні додатки тощо) <https://jmil.com.ua/2022-2>.
- Залучали дітей до самостійного виготовлення поробок, малюнків, будь-яких проєктів, адже швидке усвідомлення результату підвищує відчуття спокою і сили.

З метою вдосконалення освітньо-виховної роботи з дітьми, виявлення рівня професійної підготовки педагогів, координування та раціоналізації діяльності вихователів дошкільних груп, проведено анкетування педагогів «Визначення професійної компетентності педагогів ДНЗ з розділу «Рідна природа» та тест для самодіагностування «Сенсорне виховання дітей у дошкільному навчальному закладі».

Найбільш продуктивним у цьому навчальному році стали: семінар–практикум, проведені у закладі для педагогів дошкільних груп: «Формуємо економічну культуру дошкільників». Результатом є розробки:

- Перегляд заняття «Професії минулого і майбутнього»
- Добірка «Заплановані стимульні ситуації сталої поведінки»
- Виготовлення мнемотаблиць «Школа бережливості» за темами: «Вода», «Електроенергія», «Їжа», «Речі в дитсадку та вдома (іграшки, книги)».

Декілька років поспіль успішно працює творча група педагогів дошкільних груп, яку очолює старший вихователь Двойних Н.А. В цьому році колектив творчої групи працював над проблемою «Організація роботи груп раннього віку: проблеми і шляхи їх розв'язання». Результатами творчої групи груп дітей раннього віку стали:

- Консультація для вихователів «У фокусі уваги – освітній процес в групах раннього віку»
- Консультація для вихователів «Дитина раннього віку: що потрібно знати педагогу»
- Консультація для батьків «Якою має бути дитяча іграшка»
- План щодо формування передумов сюжетно-рольової гри в дітей 3-го р.ж.
- Пам'ятка для вихователів «Як працювати з дітьми раннього віку: коротко і по суті»
- Поради «Сім порад з упертою дитиною»
- Поради «Як розговорити мовчуна»

Творча група педагогів груп дітей з особливими потребами (керівник Бесєдіна О.І.) працює 3 роки творчо та продуктивно. Робота методичного об'єднання направлена на продовження творчого пошуку ефективних нетрадиційних методів роботи з дітьми з інтелектуальними порушеннями і порушеннями слуху; удосконалення організації мовленнєво-ігрової діяльності особливих дітей. Цього року педагогічна скарбничка педагогів дошкільних груп поповнилася:

- Порадами «Прогулянки в дитячому садку: методичні засади»
- Рекомендаціями «Розвиток емоційно-вольової сфери вихованців з основними освітніми потребами»
- Пам'ятками для батьків та педагогів «Ваша дитини не краща і не гірша, вона інша»
- Тематичним планом щодо організації роботи з піском.
- План індивідуальної роботи з дітьми Синдром Дауна.
- Провели цикл занять та розваг за темою «Мої улюблені тваринки» (з використанням арт-технологій).

З метою вдосконалення якості організації життєдіяльності дітей протягом дня на основі практичного досвіду, активізації творчого пошуку ефективних нетрадиційних методів роботи з дітьми, колектив дошкільних груп з адміністрацією відвідували колективні перегляди протягом навчального року. Усі заходи були проведені на високому

рівні. Слід виділити підготовку та проведення освітньої діяльності з експериментування «Експерименти на кухні» (середня група ОРА, Двойних Н.А.) та інтегроване заняття «Професії минулого та майбутнього» (старша група ОРА, Бабаченко В.В.), на високому рівні організовані свята у кожній віковій групі окремо: «Зустрічаємо Новий рік», «Свято Яблук» (муз. керівник Жилович Л.Б.).

Відповідно до річного плану роботи адміністрацією проводився контроль щодо організації життєдіяльності дітей дошкільного віку, що позитивно впливає на підвищення якості роботи педагогів. Цього року, охопив основні напрямки, це були перевірки: тематична, щодо стану організації роботи логіко-математичного розвитку дітей старшого дошкільного віку та комплексна, щодо організації життєдіяльності дітей 3-го року життя.

Упродовж 2020-2021 н. р. практичний психолог сприяла створенню в закладі психологічного клімату для розвитку дітей, надавала своєчасну психологічну підтримку як дітям, так і їхнім батькам, вихователям. Головним пріоритетом ефективності та результативності здійснення психологічного супроводу було створення в закладі атмосфери взаємної довіри і поваги, відкрите доброзичливе спілкування. Організаційно – методична робота була направлена на підготовку, розробку та забезпечення якісної роботи щодо планування діяльності на місяць, тиждень. Був сформований банк методик діагностичного матеріалу пізнавальної, комунікативної сфери, діагностики адаптації, психологічної готовності до школи відповідно до застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : [метод. рек.] / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. – Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018.-108с. Практичним психологом були виготовленні дидактичні ігри «Веселі кошенята», «Перетворення», «Пиши - витирай», «Збираємо портфель до школи», «Емоції», «Запам'ятай картинку», «Знайди тінь», «Моталочка», підібраний матеріал до семінару з педагогами «Ресурси стресостійкості вихователя», занять з батьками «Щаслива родина», «Узгодженість в сім'ї», було виготовлено пам'ятки, буклети для батьків: «Перший раз до першого класу», «Нав'язливі дії дитини», «Як підтримати дітей з аутизмом».

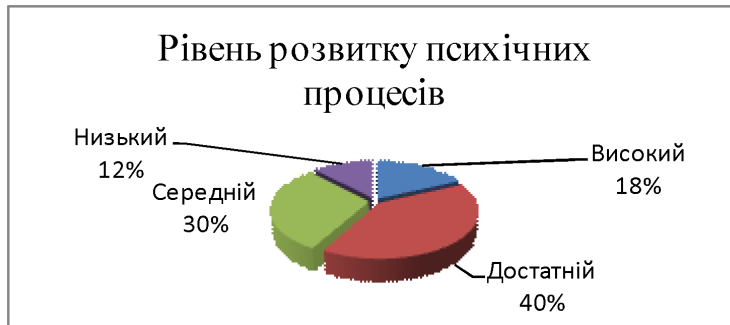
Корекційно - відновлювальна робота приділялась корекції агресивної поведінки, формуванню адекватної самооцінки, нейтралізації страхів та тривоги, а також розвитку уваги, навичок учбової діяльності та формуванню інтелектуальних вмінь. Корекційно - розвивальна робота з дітьми старшої групи з інтелектуальними порушенням проводилась щодо покращення їхнього емоційного стану, підвищення самооцінки, формування комунікативних навичок та активізації творчої активності дітей. Адже більша частина дошкільників характеризується незрілістю емоційно-вольової сфери, має недостатній рівень уваги, пам'яті, і як наслідок – труднощі у здійсненні мисленнєвих операцій. Практичний психолог використовував під час проведення індивідуальних та групових занять різні методи та форми: ігротерапію, арттерапію, нейроігри, заняття на балансірі, психогімнастику та рухливі ігри, адже саме рухова активність дозволяє запустити рух мозкової діяльності, де активізуються усі вищі психічні процеси, у т. ч. й мовлення. Діти з порушенням слуху мають позитивну динаміку їхнього психічного розвитку. Поведінка дошкільнят стала більш керованою, покращився стан взаємодії між педагогами та дітьми і у дитячому колективі, покращилась швидкість розумових процесів, зорово-моторна координація, моторні навички.

З дітьми дошкільних груп з порушеннями опорно-рухового апарату проводились цикли занять «Посмішка творить дива», метою якого є вироблення вмінь передавати свій емоційний стан за допомогою міміки і жестів, вміння долати замкнутість та пасивність, «Сенсомоторика та довільність», «Різноманітний світ емоцій», де формували вміння керувати своїм емоційним станом, строювали умови для більш повного вираження дитиною своїх особистісних проблем через гру, малювання, розповідь, ліплення.

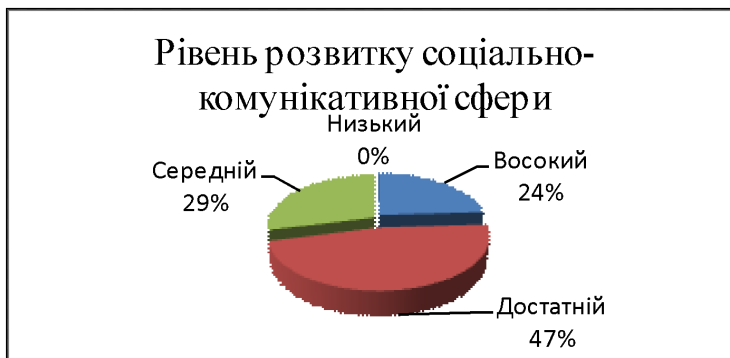
У дітей старшого дошкільного віку досліджувався рівень розвитку пізнавальних психічних процесів (діаграма №1), та рівень розвитку соціально - комунікативної сфери

(діаграма №2), здатність довільно керувати діями за покроковою інструкцією дорослого, вміння підпорядковувати свої дії роботі в колективі. Отримані результати свідчать про те, що розвиток пізнавальних психічних процесів, а саме сприймання, мислення, уваги, пам'яті знаходяться в межах вікової норми, поряд з цим вдалося виявити дітей з порушенням просторового гнозису, слабкою довільністю діяльності, не сформованістю зорового сприймання, координації рук. В індивідуальних бесідах з педагогами були з'ясовані причини виникнення проблем, розроблені плани спільних дій у їх вирішенні.

№ 1.

№ 2.

Злагоджена робота педагогічного колективу дошкільних груп показала належний рівень роботи щодо вирішення річних завдань. Але залишаються проблеми, які потребують вирішення :

- Продовжувати розширювати діапазон упровадження здоров'язберезувальних технологій з метою зміцнення фізичного, психічного, соціального здоров'я дошкільнят в тісній співпраці з батьками.
- Потребує удосконалення робота щодо формування у дітей самостійності
- Покращити роботу щодо виявлення і розвитку здібностей дітей, оздоровленню кожної дитини, відповідно її індивідуальних особливостей.
- Розвивати звукову культуру мовлення дітей раннього та молодшого дошкільного віку за допомогою дидактичних ігор.
- Оптимізувати роботу з розвитку зв'язного мовлення за допомогою інноваційних методів навчання;

Фізкультурно-оздоровча робота в дошкільних групах здійснюється систематично, витримується відповідний режим, чергування різних видів діяльності протягом дня відбувається відповідно до вимог. В цілому робота педагогів дошкільних груп спрямована на формування рухових вмінь та навичок та прищеплювання потреби в повсякденних заняттях фізичною культурою, оптимізацію рухової діяльності. Вихователі постійно використовують нестандартне фізкультурне обладнання, проводять заняття в ігровій формі. З метою розвитку дрібної моторики, профілактики плоскостопості, для самомасажу використовуємо методику Су-Джок терапії. Також протягом року у всіх

групах дошкільного віку систематично використовуються дихальна гімнастика та фізхвилинки між заняттями.

У зв'язку з карантинном по короно вірусу та в умовах воєнного стану робота з батьками вихованців продовжує проводитися в он-лайн форматі. Кожна вікова група вирішує спільно важливі питання у групі педагогів та батьків в Viber, інформацію про роботу дошкільних груп батьки можуть прослідкувати на блозі ЗДО КЗЗСЗШІ «Джерело» (<https://dnzdjerelo.blogspot.com/>). Батьки мають змогу проконсультуватися у вчителя-дефектолога (<https://newinlogo.blogspot.com/2020/12/>) та психолога (<https://natali-goncharova.blogspot.com/?m=1>) дошкільних груп.

З метою коригування розвитку дошкільників, аналізу компетентності та планування подальшої освітньої роботи з дітьми дошкільного віку у закладі проводилися моніторингові заняття, бесіди, спостереження.

Для визначення рівня сформованості логіко-математичних компетентностей було проведено моніторинг рівня сформованості життєвої компетенції дітей щодо виконання програмових вимог з формування елементарних математичних уявлень та економічного виховання. Досягнення дітей оцінювалися та за чотирма рівнями знань (високий, достатній, середній, низький).

Було обстежено 21 дитини (91 %), 2 дитини не відвідує дитячий садок з поважних причин.

Результати моніторингу.

Рівні / група	Старша ОРА (14д. – 1д.)	Старша ПС (5 д. – 1 д.)	Старша ДС (4 д.)
Високий	2 д. – 15 %	0 д. – 0 %	0 д. – 0 %
Достатній	5д. – 38 %	2 д. – 50 %	0 д. – 0 %
Середній	4 д. – 32 %	1 д. – 25 %	1 д. – 25 %
Низький	2 д. – 15%	1 д. – 25 %	3 д. – 75 %

Вихователі продовжують використовувати нетрадиційні прийоми: малювання геометричних фігур, цифр на світлових пісочницях, вивчення та закріплення матеріалу в ігри з кінетичним піском, рішення математичних задач на комп'ютері, використання сенсорних килимків, але все одно показники дітей з особливими освітніми потребами залишаються на низькому рівні.

На кінець навчального року у зв'язку з воєнним станом у країні моніторинг ЗНУ дітей дошкільних груп не проводився.

Колектив дошкільних груп школи-інтернату створює оптимальні вимоги для виховання, розвитку, навчання дітей дошкільного віку.

На підставі отриманих результатів за 2021– 2022 навчальний рік можна виділити такі резерви в роботі дошкільного відділення:

- продовжити роботу щодо формування у дітей початкових економічних уявлень;
- продовжити роботу зі сталого розвитку дітей.
- підвищити розвивальний потенціал мовленнєвих занять за рахунок застосування особистісно-орієнтованих технологій, прогресивних методик.

Плануючи роботу педагогічного колективу на новий 2022 – 2023 навчальний рік вважається за доцільне:

- Будувати освітній процес відповідно до Базового компоненту, рекомендацій Міністерства освіти і науки України;
- Проводити роботу комплексними та парціальними програмами:
 - Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. керівник О.В. Огнєв'юк : Київ, 2020р, лист МОН від 23.07. 20 № 1/11-4960.
 - Програма розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями слуху (глухі, зі зниженим слухом, з кохлеарними імплантами) / За редакцією К.В. Луцько, лист МОН від 15.07.2019 № 1/11-6421;
 - Програма розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату / За редакцією Шевцова А. Г., лист МОН від 05.12.2012 №1/11-18795;
 - Програма розвитку дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю /Авторський колектив: Дуброва І.М., Лощених В.П., Шмалько Л.П., Королько Н.І., Василевська О.О., Гладченко І.В., Блеч Г.О., Трикоз С.В., лист МОН від 12.04.2013 № 1/11-6940;
 - Програма розвитку дітей дошкільного віку з синдромом Дауна «Діти сонця»: для використання в закладах дошкільної освіти/ Авторський колектив: А. С. Москальова, Я. Я. Чезлова, О. В. Голубєва , М. О. Кустош. – Вінниця, 2020. Схвалено на засіданнях науково-методичних рад: Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» (протокол №7 від 16.12.19), Національна академія педагогічних наук України Державний заклад вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (протокол №4 від 10.10.2019).

Зважаючи на аналіз освітньої роботи за 2021 – 2022 н.р., враховуючи досягнення і перспективи розвитку педагогічний колектив пропонує продовжити працювати над проблемою «Організаційно-педагогічні умови модифікації корекційно-реабілітаційного простору спеціального освітнього закладу», сумісно зі школою та визначає такі пріоритетні завдання на 2022 – 2023 н.р.:

1. Розпочати роботу з розвитку критичного мислення дошкільників під час пізнавальної діяльності протягом дня.
2. Продовжити роботу з формування математичної компетенції дітей дошкільного віку шляхом впровадження сучасних підходів до логіко-математичного розвитку дошкільників в процесі розумово-пізнавальної діяльності.